

ชด

JOURNAL

วารสารข่าวปศุสัตว์

ไขไก่สุพรรณหงส์
กรมปศุสัตว์

“บริโภคไข่ไก่ได้อย่างมั่นใจ
ปลอดภัยไร้สาร ปลอดภัยเซลล์โมเนลลา
ตรวจสอบย้อนกลับได้ในระดับฟอง ผ่านการตรวจสอบ
ตั้งแต่ฟาร์มพ่อแม่พันธุ์จนถึงมือผู้บริโภค”

กรมปศุสัตว์เปิดตัว ไข่ไก่ “สุพรรณหงส์”

ยกระดับมาตรฐานไข่ไก่ไทย กานดิบได้อย่างปลอดภัย
ตรวจสอบย้อนกลับได้รายฟอง

กรมปศุสัตว์ ชูมาตรฐานการรับรอง เปิดตัวเครื่องหมาย “สุพรรณหงส์” ยกระดับความปลอดภัยสินค้าไข่ไก่ไทย ปลอดภัยจากเชื้อซัลโมเนลลา การันตีคุณภาพสด สะอาด กานดิบได้อย่างมั่นใจ พร้อมนำเทคโนโลยีการพิมพ์รหัสบนฟองไข่ (Egg Labeling) เชื่อมโยงระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ถึงฟาร์มต้นทางรายฟอง มุ่งสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้บริโภค และเพิ่มศักยภาพสินค้าปศุสัตว์ไทยในระดับสากล โดยมีนายสัตวแพทย์สมชวน รัตนมังคลานนท์ อธิบดีกรมปศุสัตว์ เป็นประธานในพิธีเปิดตัวโครงการ “สร้างความเชื่อมั่นในสินค้าเกษตรและอาหาร” กิจกรรมการสร้างเครื่องหมายการรับรองไข่ไก่ “สุพรรณหงส์” ณ โรงแรมฮิลตัน แกรนด์ พญาไท กรุงเทพฯ โดยมีผู้แทนภาคธุรกิจเอกชน เกษตรกร และผู้ประกอบการเข้าร่วมงานฯ ภายในงานมีการจัดนิทรรศการเส้นทางการผลิตไข่ไก่ปลอดภัย การเสวนาวิชาการ และกิจกรรมสาธิตการปรุงอาหาร เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้บริโภค

นายสัตวแพทย์สมชวน รัตนมังคลานนท์ อธิบดีกรมปศุสัตว์เปิดเผยว่า กรมปศุสัตว์มุ่งยกระดับมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ไทยมาอย่างต่อเนื่อง โดยในครั้งนี้ได้เปิดตัวเครื่องหมายรับรองไข่ไก่ “สุพรรณหงส์” ถือเป็นการสร้างมาตรฐานการรับรองของกรมปศุสัตว์สำหรับสินค้าไข่ไก่ เพื่อให้ผู้บริโภคได้มั่นใจในความปลอดภัยด้านอาหาร (Food Safety) โดยเข้มงวดการควบคุมและกำจัดเชื้อก่อโรคสำคัญอย่าง ซัลโมเนลลา (Salmonella) ตั้งแต่ต้นทาง ทำให้ไข่ไก่ที่ได้รับการรับรองตราสุพรรณหงส์มีคุณภาพ สด สะอาด และได้มาตรฐานความปลอดภัยในระดับที่สามารถบริโภคแบบดิบหรือปรุงสุกน้อยได้ นอกจากนี้ยังได้นำเทคโนโลยีการพิมพ์รหัสบนฟองไข่ (Egg Labeling)

มาใช้สนับสนุนระบบตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) เพื่อให้การรับรองมาตรฐานมีความสมบูรณ์แบบ ช่วยให้ผู้บริโภคสามารถตรวจสอบข้อมูลเชื่อมโยงกลับไปยังแหล่งผลิตได้แบบ “รายฟอง” ควบคุมคุณภาพตลอดห่วงโซ่การผลิต ตั้งแต่ ต้นน้ำ (ฟาร์มพ่อแม่พันธุ์ โรงฟัก และฟาร์มไข่ไก่มาตรฐาน) กลางน้ำ (ศูนย์รวบรวมและคัดคุณภาพไข่ตามสุขลักษณะ) จนถึง ปลายน้ำ (ที่กระจายจำหน่ายผ่านสถานที่จำหน่ายสินค้าปศุสัตว์ที่ได้รับ การรับรอง “ปศุสัตว์ OK” ทั่วประเทศ

สำหรับการจัดงานในครั้งนี้ นอกจากมีการเปิดตัวเครื่องหมาย “สุพรรณหงส์” อย่างเป็นทางการแล้ว ยังมีกิจกรรมอื่น ๆ อีกมากมาย อาทิ การเสวนาวิชาการในหัวข้อเกี่ยวกับมาตรฐานไข่ไก่ การตรวจสอบย้อนกลับ และความปลอดภัยด้านอาหาร ตลอดจน นิทรรศการนำเสนอเส้นทางการผลิตไข่ไก่ ตั้งแต่การจัดการฟาร์ม เทคโนโลยีการพิมพ์รหัสบนฟองไข่ ระบบตรวจสอบย้อนกลับ และขั้นตอนการขอรับรองมาตรฐาน พร้อมกิจกรรมสาธิตการปรุงอาหาร เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าไข่ไก่แก่ผู้เข้าร่วมงาน

กรมปศุสัตว์มุ่งประสานความร่วมมือกับเกษตรกร ผู้ประกอบการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาสินค้าปศุสัตว์ให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และสามารถตรวจสอบที่มาได้อย่างเป็นระบบ โดยเครื่องหมายรับรองไข่ไก่ “สุพรรณหงส์” เป็นยุทธศาสตร์สำคัญของกรมปศุสัตว์ในการยกระดับมาตรฐานปศุสัตว์ไทย ที่สะท้อนถึงความมุ่งมั่นของกรมปศุสัตว์ในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบย้อนกลับตลอดห่วงโซ่การผลิต นอกจากจะช่วยเหลือเรื่องความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคแล้ว ยังเป็นการเพิ่มมูลค่าและเสริมสร้างศักยภาพอุตสาหกรรมไข่ไก่ไทยให้เติบโตในตลาดที่มีมาตรฐานสูงได้อย่างยั่งยืน อธิบดีกรมปศุสัตว์ กล่าวในที่ที่สุด ■

คณะผู้จัดทำ

กรมปศุสัตว์

เลขที่ 69/1 ถนนพญาไท เขตราชเทวี

กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 0 2653 4444 ต่อ 3351

E-mail : relation@dld.go.th

ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์

นายสัตวแพทย์สมชวน รัตนมังคลานนท์

อธิบดีกรมปศุสัตว์

นายพงษ์พันธ์ ธรรมมา

รองอธิบดีกรมปศุสัตว์

นายสัตวแพทย์รักไทย งามภักดิ์

รองอธิบดีกรมปศุสัตว์

นายสัตวแพทย์มนัส เทพรักษ์

รองอธิบดีกรมปศุสัตว์

นายสัตวแพทย์อุดม เจือจันทร์

รองอธิบดีกรมปศุสัตว์

บรรณาธิการบริหาร

นายสัตวแพทย์ชุตินันท์ ศิริมงคลรัตน์

เลขาธิการกรม

กองบรรณาธิการ

นางสาววิมลลิกา เพ็ญศรีสุวรรณค์

นักวิชาการเผยแพร่ชำนาญการพิเศษ

นางสาวสลิรัตน์ ชูโชติ

นักวิชาการเผยแพร่ชำนาญการ

นายศักดิ์สิทธิ์ จริยาเลิศศักดิ์

นักวิชาการเผยแพร่ปฏิบัติการ

นางสาวสุทัตตา บุญบาง

นักวิชาการเผยแพร่ปฏิบัติการ

นางสาวศิริวรรณ ยิ้มชัย

นักวิชาการเผยแพร่ปฏิบัติการ

นางสาววรารักษ์ เสาหงษ์

นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ

นายวิฑูรย์ ธีระวิสถิต

นายช่างศิลป์ชำนาญงาน

พิมพ์ที่

บริษัท นิวธรรมดาการพิมพ์ (ประเทศไทย) จำกัด

202 ซอยเจริญกรุง 57 แขวงยานนาวา

เขตสาทร กรุงเทพฯ 10120

โทร. 0 2675 6062-4 แฟกซ์. 0 2211 4113

Email : newthammada@gmail.com,

newthammada@yahoo.com

unบรรณาธิการ

วารสารข่าวปศุสัตว์ เป็นฉบับประจำเดือนสิงหาคมถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2569 ช่วงเดือนนี้สำหรับงานด้านปศุสัตว์แล้วฤดูฝนไม่ได้หมายถึงเพียงเรื่องของน้ำหรือสภาพอากาศเท่านั้น แต่สำหรับด้านปศุสัตว์นั้นคือการดูแลสุขภาพสัตว์อย่างใกล้ชิด ทั้งเรื่องโรคระบาด การจัดการโรงเรือน อาหารและน้ำ รวมถึงการดูแลสุขภาพสัตว์ เพราะเมื่อสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลง ความเสี่ยงต่างๆ ก็เพิ่มขึ้นตามไปด้วย จึงขอนำเรื่องราวของการทำงานด้านการเกษตรและปศุสัตว์มาถ่ายทอดให้ทุกท่านได้รับรู้ถึงภารกิจของกรมปศุสัตว์ ผลงานของเจ้าหน้าที่ ความรู้ที่เป็นประโยชน์ รวมถึงเรื่องราวของเกษตรกรที่เป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนภาคปศุสัตว์ไทย และอีกหนึ่งผลงานแห่งความภาคภูมิใจของวงการปศุสัตว์ไทย ที่วารสารฉบับนี้ต้องการนำเสนอ คือ “ไขไก่สุพรรณหงษ์” สะท้อนถึงความมุ่งมั่นในการพัฒนาพันธุ์สัตว์และยกระดับการผลิตให้มีคุณภาพ ตอบโจทย์ความต้องการของเกษตรกรและผู้บริโภคความสำเร็จดังกล่าว นับเป็นก้าวสำคัญ ที่นำเทคโนโลยีมาสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคปศุสัตว์ และเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารของประเทศ

วารสารข่าวปศุสัตว์ฉบับนี้กองบรรณาธิการได้นำเสนอข่าว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดงาน “โครงการหลวง 57” / สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นองค์ประธานเปิดงาน “ของดีเมืองนรา” ครั้งที่ 49 ประจำปี 2569 และเสด็จพระราชดำเนินเป็นการส่วนพระองค์ ไปทรงเปิดงาน “สี่สัรพรรณไม้เทิดไท้บรมราชินีนาถ” ครั้งที่ 18 ภายใต้แนวคิด “พระเมตตาแม่แห่งแผ่นดิน”

นอกจากนี้ฉบับประจำเดือนสิงหาคมถึงเดือนกันยายนได้นำเสนอความรู้ เช่น ความชุกและลักษณะทางพันธุกรรมของเชื้อ Streptococcus suis ในสุกร ในภูมิภาคเอเชีย / เฝ้าระวังและป้องกัน ควบคุม โรคพิษสุนัขบ้า / การดูแลสัตว์เลี้ยงและสัตว์ชนิดพิเศษในช่วงฤดูฝน / ระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์ด้านอาหารสัตว์และวัตถุดิบรายด้านการปศุสัตว์

กองบรรณาธิการวารสารข่าวปศุสัตว์ ขอขอบคุณเจ้าของข้อมูลทุกท่านที่ให้ข้อเสนอแนะเพื่อความสมบูรณ์ ขอขอบคุณทุกฝ่ายที่ได้สนับสนุนให้วารสารฉบับนี้สำเร็จตามเป้าหมาย รวมถึงสมาชิกวารสารและผู้อ่านทุกท่านที่ได้ติดตามวารสารอย่างต่อเนื่อง

กองบรรณาธิการ

กันยายน 2569

TABLE OF CONTENTS

สารบัญ

ฉบับเดือนสิงหาคม - กันยายน 2569

03	พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดงาน “โครงการหลวง 57” ภายใต้แนวความคิด “พรรณพืชพระราชทาน สืบสาน รักษา ต่อยอด จากดอยสู่เมือง” (The Blooming Legacy of Royal Flora)	14	พิธีบำเพ็ญกุศลสวดวาร (100 วัน) อุทิศถวายเป็น พระกุศลแด่สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา
04	การพัฒนาการเลี้ยงสัตว์บนพื้นที่สูงเพื่อมุ่งสู่เศรษฐกิจ หมุนเวียนและยั่งยืน	15	กรมปศุสัตว์ จัดพิธีบำเพ็ญกุศลในวาระครบรอบ 100 วัน (สศมวาร) ถวายเป็นพระกุศลแด่ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา
06	สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน ทรงเป็นองค์ประธานเปิดงาน “ขงคี่เมืองนรา” ครั้งที่ 49 ประจำปี 2569	16	รศ.รักไยชา ร่วมติดตามคณะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ลงพื้นที่จังหวัดเลย
08	สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน เป็นการสวนพระองค์ ไปทรงเปิดงาน “สีสรรพรรณไม้ เทิดไท้บรมราชินีนาถ” ครั้งที่ 18 ภายใต้แนวคิด “พระเมตตาแม่แห่งแผ่นดิน”	17	กรมปศุสัตว์ ขานรับข้อสั่งการ รว.กษ เร่งช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ที่ประสบอุทกภัยจังหวัดน่าน พร้อมสนับสนุนเสบียงอาหารสัตว์และถุงยังชีพอย่างเร่งด่วน
09	สุกรพันธุ์จินหัว (Jinhua pig) พันธุ์สัตว์พระราชทาน	18	กรมปศุสัตว์ เดินหน้าโครงการสัตว์แพทย์พระราชทานฯ จังหวัดพิจิตร บูรณาการเครือข่ายสัตวแพทย์ดูแลสุขภาพสัตว์-ถ่ายทอดองค์ความรู้ เสริมสร้างความเข้มแข็งเกษตรกร
10	สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเป็นองค์ประธานเปิดงานเทิดพระเกียรติและน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ภายใต้แนวคิด “ภูษา ธัญญา ราชนิ”	19	พิธีเปิดงานมหกรรมสินค้าชุมชน (OTOP) ด้านปศุสัตว์
11	ประวัติความเป็นมาการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน กลุ่มทอผ้าชนแกะป่าตอง	20	กรมปศุสัตว์คว้า 2 รางวัลเลิศรัฐ 2569 ตอกย้ำ ความเป็นเลิศด้านบริหารจัดการและนวัตกรรมบริการ
12	กรมปศุสัตว์ สืบสานพระราชปณิธาน เดินหน้าโครงการ สัตวแพทย์พระราชทานฯ จังหวัดชลบุรี มุ่งดูแลสุขภาพสัตว์เลี้ยง-ควบคุมโรค ยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกร	21	ความชุกและลักษณะทางพันธุกรรมของเชื้อ Streptococcus suis ในสุกรในภูมิภาคเอเชีย
13	กรมปศุสัตว์และภาคีเครือข่ายเผยแพร่ผลสำเร็จวิจัยโนมกระบือไทยปีที่ 2 สร้างจีโนมอ้างอิงกระบือปลักไทย วางรากฐานข้อมูลพันธุกรรมแห่งชาติ ต่อยอดการปรับปรุงพันธุ์อย่างแม่นยำ	22	แผนเตรียมความพร้อมในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านปศุสัตว์
		23	จะรู้ได้อย่างไร...ว่าสถานพยาบาลสัตว์ ที่เข้าไปใช้บริการ เป็นสถานพยาบาลสัตว์ ที่ถูกต้องตามกฎหมาย
		24	เผื่อระวังป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า
		25	แนวทางการดูแลสัตว์เลี้ยงในช่วงฤดูฝน
		26	การดูแลสัตว์เลี้ยงชนิดพิเศษในช่วงฤดูฝน
		27	เจาะลึกครอบครัวปศุสัตว์ ตอน ระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์ด้านอาหารสัตว์และวัตถุดิบตรายด้านการปศุสัตว์
		28	“ระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์ด้านอาหารสัตว์และวัตถุดิบตรายด้านการปศุสัตว์”
		29	สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดการประชุมวิชาการวิจัยแห่งชาติ ครั้งที่ 12
		30	ไขสุพรรณหงส์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดงาน “โครงการหลวง 57” ภายใต้แนวความคิด “พรรณพืชพระราชทาน สืบสาน รักษา ต่อยอด จากดอยสู่เมือง” (The Blooming Legacy of Royal Flora)

ณ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลเวิลด์ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร โดยมี นายสัตวแพทย์อุดม เจือจันทร์ รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ พร้อมด้วย ว่าที่ ร.ต.สมยศ ชุนเกษฯ ผู้อำนวยการกองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ เจ้าหน้าที่จากกองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ และเจ้าหน้าที่จาก กองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ เฝ้าฯ รับเสด็จ

ซึ่งภายในงาน กรมปศุสัตว์ได้ร่วมจัดแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ปศุสัตว์คุณภาพ เพื่อเผยแพร่ผลงานด้านการพัฒนาและส่งเสริมการผลิต ปศุสัตว์ที่ได้มาตรฐาน ปลอดภัย และเป็นมิตรต่อผู้บริโภค ตลอดจน ร่วมสนับสนุนการดำเนินงานของมูลนิธิโครงการหลวงในการพัฒนาอาชีพ และยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรบนพื้นที่สูงอย่างยั่งยืน การเข้าร่วม รับเสด็จฯ ในครั้งนี้ สะท้อนถึงความมุ่งมั่นของกรมปศุสัตว์ในการสนอง แนวพระราชดำริด้านการพัฒนาการเกษตรและปศุสัตว์ ควบคู่กับการ บูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วน เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร ยกระดับคุณภาพสินค้าของเกษตรกร และพัฒนาคุณภาพชีวิตของ เกษตรกรไทยให้เติบโตอย่างมั่นคงและยั่งยืน ■

การพัฒนา การเลี้ยงสัตว์บนพื้นที่สูง

เพื่อมุ่งสู่เศรษฐกิจหมุนเวียนและยั่งยืน

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรมที่มีศักยภาพสูงในการผลิตพืชผลหลากหลายชนิด อย่างไรก็ตาม กระบวนการผลิตดังกล่าวมักหลงเหลือเศษวัสดุทางการเกษตรหลังการเก็บเกี่ยวเป็นจำนวนมากในแต่ละปี ซึ่งการเผาเศษวัสดุทางการเกษตรหลังการเก็บเกี่ยวบนพื้นที่สูง เช่น ฟางข้าว เปลือก และซังข้าวโพด เป็นวิธีที่สะดวกรวดเร็วและประหยัดต้นทุนแรงงานในระยะสั้น และเป็นสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดวิกฤตหมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM2.5 ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในวงกว้าง

แนวทางการขับเคลื่อนเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ตามแนวทาง BCG Model จึงมุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนจากระบบเกษตรพืชเชิงเดี่ยวและการเผาป่า (ส่วนต้นน้ำ) มาสู่การนำเศษวัสดุเหลือทิ้งเหล่านี้มาแปรรูปเป็นอาหารสัตว์เคี้ยวเอื้อง ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีปศุสัตว์มาตรฐานและการใช้นวัตกรรมโปรตีนทางเลือกจากแมลงและไส้เดือนเพื่อลดต้นทุนอาหารสัตว์ (ส่วนกลางน้ำ) จากผลการศึกษาเชิงพื้นที่ของ สุชีพ และคณะ (2567) ในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่สูงจังหวัดน่าน (ขุนสถาน บ่อเกลือ และแม่จริม) พบว่า รูปแบบการเลี้ยงสัตว์แบบผสมผสานสามารถสร้างรายได้อย่างต่อเนื่อง โดยการเลี้ยงไก่ไข่ช่วยลดรายจ่ายและสร้างรายรับรายวัน ไก่เนื้อจำนวน 50 ตัว สร้างรายได้เฉลี่ย 4,000 บาทต่อรุ่น สุกรสร้างรายได้ 9,000–15,000 บาทต่อรุ่น และสัตว์น้ำ (ปลาดุก/กบ) สามารถจำหน่ายได้กิโลกรัมละ 60–80 บาท นอกจากนี้ มูลสัตว์และของเสียจากฟาร์มยังถูกจัดการผ่านระบบบ่อก๊าซชีวภาพเพื่อผลิตพลังงานสะอาดและแปรรูปเป็นปุ๋ยคอกคุณภาพสูงเพื่อคืนความอุดมสมบูรณ์สู่ดิน (ส่วนปลายน้ำ)

การพัฒนาการเลี้ยงสัตว์แบบผสมผสานบนพื้นที่สูงควบคู่ไปกับการบริหารจัดการเศษวัสดุทางการเกษตร ถือเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนโมเดลเศรษฐกิจ BCG ให้บรรลุผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งในมิติด้านเศรษฐกิจ (ลดต้นทุน เพิ่มรายได้หมุนเวียน) มิติด้านสังคม (ยกระดับคุณภาพชีวิตและความมั่นคงทางอาหารของชุมชน) และมิติด้านสิ่งแวดล้อม (ลดปัญหาหมอกควัน PM2.5 และฟื้นฟูป่าต้นน้ำ) ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งส่งเสริมการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแปรรูปอาหารสัตว์และนวัตกรรมปุ๋ยหมัก เพื่อเปลี่ยนผ่านวิถีเกษตรกรรมดั้งเดิมสู่ความยั่งยืนในระยะยาวอย่างแท้จริง ■

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า

กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นองค์ประธานเปิดงาน “ของดีเมืองนรา” ครั้งที่ 49 ประจำปี 2569

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปยังสวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบ พระชนมพรรษา อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส ทรงเป็นองค์ประธานเปิดงาน “ของดีเมืองนรา” ครั้งที่ 49 ประจำปี 2569 และทอดพระเนตรนิทรรศการผลงานของหน่วยงานต่างๆ โดยมี นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กราบบังคมทูลรายงานความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของการจัดงาน ในการนี้ นายพงษ์พันธ์ ธรรมมา รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ นายบุญศักดิ์ เกียรติวกมลทัต ที่ปรึกษากกรมปศุสัตว์ นายสัตวแพทย์กิตติกรณ เจนไพบูลย์ ปศุสัตว์เขต 9 นายจักรพงษ์ ขานโบ ปศุสัตว์จังหวัดนราธิวาส และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ร่วมจัดนิทรรศการและเฝ้าฯ รับเสด็จ ณ บริเวณสวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ 6 รอบพระชนมพรรษา(สวน ร.5) อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมปศุสัตว์ ร่วมจัดงานดังกล่าวขึ้นระหว่างวันที่ 12-21 กันยายน 2569 ภายใต้แนวคิด “สืบสานศาสตร์พระราชชาชาวปศุสัตว์นราฯ พัฒนาสู่ความยั่งยืน” นำเสนอผลการดำเนินงานโครงการด้านปศุสัตว์ในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส ประกอบด้วย

1. โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ด้านปศุสัตว์) ในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส

1.1 งานปศุสัตว์ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ : มีพื้นที่รับผิดชอบ 16 ไร่ ๓๓ ตารางวา 13 หมู่บ้านรอบศูนย์ ผลการดำเนินงาน ได้แก่ การเลี้ยงแพะ (ผลิตลูกสัตว์ 42 ตัว) และไก่พื้นเมืองลูกผสม (ผลิตลูกสัตว์ 800 ตัว) พร้อมทั้งส่งเสริมให้เกษตรกร 20 ราย (200 ตัว) โรงเรียน 2 แห่ง (200 ตัว) และจัดฝึกอบรมเกษตรกร 4 กลุ่ม (40 ราย)

1.2 โครงการหมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะอันเนื่องมาจากพระราชดำริ: สาธิตการเลี้ยงแพะ-แกะ, เป็ดเทศ และไก่พื้นเมือง พร้อมส่งเสริมเกษตรกรเลี้ยงไก่พื้นเมือง 19 ราย และเป็ดเทศ 1 ราย รวมถึงจัดฝึกอบรมเกษตรกร 2 กลุ่ม (20 ราย)

1.3 โครงการหมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา 5 : สาธิตการเลี้ยงไก่พื้นเมืองลูกผสม (ผลิตลูกสัตว์ 250 ตัว) ส่งเสริมแก่เกษตรกร 20 ราย โรงเรียน 2 แห่ง และอบรมเกษตรกร 2 กลุ่ม (20 ราย)

2. โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริ สนับสนุนพันธุ์สัตว์และปัจจัยการผลิตแก่โรงเรียนเป้าหมาย 32 แห่ง (ตชด. 5 แห่ง, สพฐ. 17 แห่ง, สช. 10 แห่ง) เพื่อผลิตอาหารโปรตีน (เนื้อ/ไข่) ในโครงการอาหารกลางวัน และพัฒนาโรงเรียนเป็นศูนย์ถ่ายทอดความรู้ปศุสัตว์สู่ชุมชน

3. โครงการธนาคารโค-กระบือ เพื่อเกษตรกร อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 ถึงปัจจุบัน มีเกษตรกรเข้าร่วม 757 ราย รวมสัตว์ 1,075 ตัว (โค 1,042 ตัว, กระบือ 33 ตัว) มอบกรรมสิทธิ์แก่เกษตรกรแล้ว 379 ราย (สัตว์ 409 ตัว) และขยายพันธุ์ลูกสัตว์ตัวแรก (เพศเมีย) ให้เกษตรกรใหม่ 84 ตัว

4. โครงการผลิตและส่งเสริมพันธุ์สัตว์พระราชทาน ผลิตและส่งเสริมพันธุ์ไก่ไข่พระราชทานและเป็ดไข่พระราชทาน ของงานปศุสัตว์ ศูนย์ฯ พิกุลทอง แก่โรงเรียน เกษตรกร และประชาชนเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร

5. โครงการปรับปรุงพันธุ์ และทดสอบพันธุ์ไก่พื้นเมืองด้านซ้ายหมายเลข 1 พัฒนาจากไก่เหลืองชัยพัฒนาด้านซ้าย (อุตติง) ลักษณะประจำพันธุ์: เพศผู้มีขนคอ/หลังสีน้ำตาลแดง ขนลำตัวสีแดง หงอนจักรใหญ่ เพศเมียใบหน้าขาวอมแดง ขนลำตัวสีน้ำตาลลายไก่ป่า แผนระยะที่ 2 (ปี 2568-2573): ปรับปรุงพันธุ์ให้ोकใหญ่ขึ้นด้วยการผสมเทียม ส่งเสริมการเลี้ยงในโรงเรียนอาหารกลางวัน 20 แห่ง (1,000 ตัว) ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ และจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ชิมรสชาติเนื้อไก่ 15 ครั้ง (ผู้ร่วมงานกว่า 2,250 คน)

6. การขับเคลื่อนปศุสัตว์คาร์บอนต่ำและ BCG Model จัดสรรพื้นที่โรงเรียนนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร (ทางใบปาล์ม/ซากทะเลลายปาล์ม) มาทำอาหารสัตว์ บริหารจัดการมูลสัตว์ด้วยเทคโนโลยีไบโอแก๊สครัวเรือนและปุ๋ยหมัก (Zero Waste) รวมถึงปลูกพืชอาหารสัตว์ทนน้ำท่วมซ้ำเพื่อลดคาร์บอนฟุตพริ้นท์

7. การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์เนื้อแพะ ยกกระดับเกษตรกรจากการขายสัตว์มีชีวิต/ซากสู่การแปรรูปเนื้อแพะเพิ่มมูลค่า จัดทำคู่มือการแปรรูปเนื้อแพะ และร่วมวิจัยสร้างสรรค์เมนูอาหารแปรรูปตามความนิยมของแต่ละภูมิภาค

8. การเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์ภัยพิบัติ รวบรวมสถิติปริมาณน้ำฝน

ย้อนหลัง 5 ปี (พ.ศ. 2564-2568) ของ อ.เมืองนราธิวาส วางกระบวนการรับมือ 3 ระยะ: ระยะก่อนเกิดภัย (ประเมินความเสี่ยง ปรับแผนเกษตร ฝึกอพยพระบบแจ้งเตือน), ระยะเกิดภัย (เผชิญเหตุบรรเทาทุกข์) และ ระยะหลังเกิดภัย (ฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิม: Build Back Better and Safer) ■

ข้อมูล : กองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ

ข่าว : ศักดิ์สิทธิ์ จริยาเลิศศักดิ์ นักวิชาการเผยแพร่ปฏิบัติการ กลุ่มเผยแพร่ฯ สลก. กรมปศุสัตว์

ภาพ : ธงชัย สาลี

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเป็นการส่วนพระองค์ ไปทรงเปิดงาน “สิสรพรรณไม้ เทิดไถ้บรมราชินีนาถ” ครั้งที่ 18 ภายใต้แนวคิด “พระเมตตาแม่แห่งแผ่นดิน”

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเป็นการส่วนพระองค์ ไปทรงเปิดงาน “สิสรพรรณไม้ เทิดไถ้บรมราชินีนาถ” ครั้งที่ 18 ภายใต้แนวคิด “พระเมตตาแม่แห่งแผ่นดิน” ณ สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร ในการนี้ ทรงไถ้ชีวิตโค จำนวน 1 คู่ และกระบือ จำนวน 1 คู่ เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล แต่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง โดยพระราชทานโค-กระบือ แก่เกษตรกรอำเภอหนองบัว จังหวัดนครพนม เพื่อนำไปเลี้ยงเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรต่อไป โดยมีนายพงษ์พันธ์ ธรรมมา รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ ว่าที่ ร.ต.สมยศ ชุนเกษฯ ผู้อำนวยการกองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เฝ้าฯ รับเสด็จ

ในส่วนของการทวกรเกษตรและสหกรณ์ ได้ร่วมจัดนิทรรศการระหว่างวันที่ 8 - 13 สิงหาคม 2569 ภายใต้แนวคิด “พระเมตตา แม่แห่งแผ่นดิน พลิกฟื้นผืนดิน สู่วิถีเกษตรยั่งยืน” โดยหน่วยงานในสังกัดฯ รวม 17 หน่วยงานได้นำเสนอผลการดำเนินงานโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ โดยน้อมนำแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา มาจัดแสดงในรูปแบบนิทรรศการที่มีชีวิต เพื่อน้อมสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ

โดยกรมปศุสัตว์ได้นำเสนอพระราชกรณียกิจด้านปศุสัตว์ เพื่อความมั่นคงทางอาหารผ่านโครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ และจัดแสดงผลิตภัณฑ์แปรรูปปศุสัตว์จากพันธุ์สัตว์พระราชทาน อาทิ หมูจินหัวแดงเดียว แอมหมูจินหัวรวมคว้น และเป็ดอู่เหลียง ■

Jinhua pig

สุกรพันธุ์จีนหัว

พันธุ์สัตว์พระราชทาน

สุกรพันธุ์จีนหัวเป็นสุกรที่รู้จักกันดีในชื่อของ “two end black” โดยมีลักษณะลำตัวสีขาว และมีสีดำ

ที่ส่วนหัวและสะโพก ซึ่งส่วนสะโพกของสุกรจีนหัวที่รู้จักกันดีในชื่อของ Jinhua ham จะมีรสชาติอร่อย สีสวยสด และมีชื่อเสียงมากในตลาดระดับสูงของโลก สุกรพันธุ์จีนหัวมีถิ่นกำเนิดในจังหวัด Zhejiang มณฑลเฉิงไฮ้ ของประเทศจีน เป็นสุกรที่มีรูปร่างขนาดกลาง หูขนาดปานกลางและปรก ส่วนหลังแอ่นเล็กน้อย และมีลักษณะเฉพาะคือหนังบาง กระดูกเล็ก และให้เนื้อที่มีความนุ่มดีหลังจากผ่านกระบวนการที่จำเพาะแล้ว เนื้อของสุกรพันธุ์จีนหัวได้รับการทดสอบและแสดงถึงคุณภาพที่ดีในส่วนของ dry matter, fat, pH, water binding capacity, total pigment และ iodine value เมื่อเปรียบเทียบกับสุกรพันธุ์แลนด์เรซ ส่วนของแฮมที่ได้จากสุกรพันธุ์จีนหัวจะมีความคงทนและสามารถเก็บรักษาได้นาน และมี oil-droppings ที่ดีมาก นอกจากนี้ยังแสดงอาการเป็นสัดชัดเจน ทำให้ตรวจเช็คการเป็นสัดได้ง่าย

ลักษณะทั่วไปของสุกรพันธุ์จีนหัว

- **16** ตัว
จำนวนตัวแม่เฉลี่ย
- **3-4** เดือน
อายุโตเต็มวัย (เป็นหมู-สาว)
- **4.3** ตัว
จำนวนลูกแรกคลอดเฉลี่ย
- **140** กิโลกรัม
น้ำหนักพ่อพันธุ์โตเต็มที่
- **110** กิโลกรัม
น้ำหนักแม่พันธุ์โตเต็มที่
- **8-9** เดือน
อายุส่งตลาด
63-76 กิโลกรัม
น้ำหนักส่งตลาด

สุกรพันธุ์จีนหัวเป็นสุกรที่พบเฉพาะทางตอนกลางของประเทศจีน ซึ่งเป็นบริเวณที่อยู่ระหว่างแม่น้ำ Changjiang และ Zhujiang ซึ่งเป็นเขตที่มีภูมิอากาศอบอุ่นและชุ่มชื้นในบริเวณแถบนี้เป็นพื้นที่ที่การเกษตรกรรมมีการพัฒนาไปมากแล้ว และปลูกข้าวเป็นพืชหลัก ซึ่งผลผลิตข้าวเหล่านี้ใช้เป็นแหล่งอาหารสุกรได้เป็นอย่างดี

รัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนได้น้อมเกล้าถวายสุกรพันธุ์จีนหัว จำนวน 2 คู่ แต่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ในวันที่ 12 สิงหาคม 2542 โดยสุกรดังกล่าวได้เดินทางมาถึงประเทศไทยเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2542 และได้นำไปเลี้ยงดูที่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาสุกร สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา เป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกับโครงการฟาร์มตัวอย่างสี่บัวทอง ต.สี่บัวทอง อ.แสวงหา จ.อ่างทอง และส่งมอบให้หน่วยงานอื่น เพื่อขยายพันธุ์และนำไปใช้ประโยชน์ตามโครงการพระราชดำริ ■

ข่าว : กองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ
ภาพ : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ศักดิ์สิทธิ์ จริยาเลิศศักดิ์
นักวิชาการเผยแพร่ปฏิบัติการ กลุ่มเผยแพร่ สลก.

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเป็นองค์ประธานเปิดงานเทิดพระเกียรติและน้อมรำลึก ในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ภายใต้แนวคิด “ภูเขา ัญญา ราชนี”

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเป็นองค์ประธานเปิดงานเทิดพระเกียรติและน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ภายใต้แนวคิด “ภูเขา ัญญา ราชนี” โดยมีนายพงษ์พันธ์ ธรรมมา รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ ว่าที่ ร.ต.สมยศ ชุนเกษา ผู้อำนวยการกองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ฝ้าฯ รับเสด็จ ณ ลาน Parc Paragon ศูนย์การค้าสยามพารากอน เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร

โดยการจัดงานในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเทิดพระเกียรติและน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ตลอดจนเผยแพร่พระราชกรณียกิจและพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อพสกนิกรชาวไทย โดยเฉพาะด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตและการพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชนในทุกภูมิภาคของประเทศ

ทั้งนี้ในส่วนของการมอบปศุสัตว์ได้นำเสนอผลิตภัณฑ์จากขนแกะ จากกลุ่มวิสาหกิจชุมชนปางตองจังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งถือเป็นพระราชกรณียกิจด้านปศุสัตว์ เพื่อใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของพสกนิกรไทยต่อไป ■

ประวัติ

ความเป็นมาการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน กลุ่มทอผ้าขนแกะปางตอง

ตัวแทนสมาชิกวิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าขนแกะปางตอง เคยรับเสด็จ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เนื่องในวโรกาสเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรและทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจใน จังหวัดแม่ฮ่องสอน พร้อมกลุ่มสตรีทอผ้าขนแกะบ้านห้วยห้อม อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นประจำจึงเกิดความสนใจ ที่อยากจะตั้งกลุ่มผ้าทอขนแกะในเขต อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพิ่มอีก 1 กลุ่ม เนื่องจากในศูนย์บริการและพัฒนาพื้นที่สูงปางตองตามพระราชดำริมีหลายหน่วยงานดำเนินกิจกรรมฐานเรียนรู้ในโครงการและมีนักท่องเที่ยวผู้ที่เข้ามาศึกษาดูงาน ตลอดจนผู้ที่สนใจเข้ามาเยี่ยมชมจำนวนมาก เช่น ส่วนราชการ นักเรียน นักศึกษา เกษตรกร และประชาชนทั่วไปเพื่อให้เกิดการขยายผลโครงการตามพระราชดำริ ด้านการเลี้ยงแกะ ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์แม่ฮ่องสอน ร่วมกับสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน และสำนักงานเกษตรจังหวัดแม่ฮ่องสอน จัดตั้งกลุ่มทอผ้าขนแกะปางตองขึ้น เพื่อขยายผลจากกลุ่มศิลปาชีพบ้านห้วยห้อม และสร้างอาชีพ สร้างรายได้ รวมถึงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ขนแกะ โดยได้รับการสนับสนุนจากส่วนราชการในด้านการจัดตั้งกลุ่มการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และคุณมะลิวัลย์ นักรบไพร ประธานกลุ่มทอผ้าขนแกะและกาแพบ้านห้วยห้อม อำเภอแม่ลาน้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในด้านการผลิตชิ้นงานผ้าทอผ้าขนแกะ หลังจากนั้นได้รวบรวมสมาชิกที่มีความสนใจได้ จำนวน 10 ราย และมีการจัดตั้งกลุ่มในนามชื่อกลุ่มทอผ้าขนแกะปางตองเมื่อวันที่ 24 มกราคม 2560 ต่อมาได้มีสมาชิกสมัครเข้าร่วมเพิ่มเติมอีก 6 ราย โดยกลุ่มสามารถแปรรูปทำผลิตภัณฑ์ผ้าทอขนแกะประกอบด้วย ผ้าคลุมไหล่ ผ้าพันคอ หมวก เป็นต้น หลังจากดำเนินกิจกรรมของกลุ่มเป็นระยะเวลาหนึ่ง สมาชิกมีการพัฒนาฝีมือขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเข้ารับการฝึกทักษะจากกลุ่มทอผ้าขนแกะบ้านห้วยห้อม เพื่อเรียนรู้กรรมวิธีทอผ้าต่างๆ และรวมถึงเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มทักษะจากหน่วยงานราชการ เช่น สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอเพิ่มทักษะด้านการย้อมสี และการทอผ้าด้วยเครื่องมือต่างๆ เมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 กลุ่มทอผ้าขนแกะปางตองได้ยื่นขอจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชน ในนามชื่อกลุ่มทอผ้า ขนแกะปางตอง และได้รับอนุมัติจัดตั้งเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเมื่อวันที่ 17 กันยายน 2562 รหัสทะเบียน 6-58-01-04/1-0053 ณ บ้านเลขที่ 543 หมู่ 3 ตำบลปางหมู อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในระหว่างรอการอนุมัติจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนกลุ่มได้มีการย้ายที่ทำการของกลุ่มไปอยู่ ณ 179 หมู่ 4 ตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน กลุ่มทอผ้าขนแกะปางตองได้นำผลิตภัณฑ์เข้าคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย เมื่อปี 2562 ผ่านการคัดสรร ระดับ 5 ดาว และได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน “ผ้าทอขนแกะ” มาตรฐานเลขที่ มผช. 830/2548 เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2562

ที่ทำการปัจจุบันของวิสาหกิจชุมชนฯ
ศูนย์บริการและพัฒนาที่สูงปางตอง
ตามพระราชดำริ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ฐานเรียนรู้ที่ 9

ด้านการเลี้ยงสัตว์บนที่สูง

ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์

แม่ฮ่องสอน หมู่ที่ 4 ต.หมอกจำแป่

อ.เมือง จ.แม่ฮ่องสอน

มีสมาชิกทั้งหมด 16 ราย

ผลิตและจำหน่าย

ผลิตภัณฑ์ผ้าทอขนแกะ

จำนวน 9 รายการ

ประกอบด้วย

ผ้าพันคอขนแกะ 100%

ผ้าพันคอขนแกะผสมฝ้าย

ผ้าคลุมไหล่ขนแกะ 100%

ผ้าคลุมไหล่ขนแกะผสมฝ้าย

หมวกขนแกะ 100%

ผ้าคลุมโต๊ะขนแกะ

ผ้าคลุมเตียงขนแกะ ตุ๊กตาขนแกะ

และพวงกุญแจขนแกะ เป็นต้น ■

กรมปศุสัตว์

สืบสานพระราชปณิธาน

เดินหน้าโครงการสัตวแพทย์พระราชทานฯ

จังหวัดชลบุรี มุ่งดูแลสุขภาพสัตว์เลี้ยง-ควบคุมโรค ยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกร

กรมปศุสัตว์ บูรณาการภาคีเครือข่าย เดินหน้าขับเคลื่อน “โครงการสัตวแพทย์พระราชทาน” ในพระราชดำริ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง” ในพื้นที่จังหวัดชลบุรี เพื่อให้บริการตรวจรักษา ทำหมัน ฉีดวัคซีน และผ่าตัด ปศุสัตว์และสัตว์เลี้ยงของเกษตรกรในพื้นที่ห่างไกล สนองพระราชดำริในการสร้างความอยู่ดีกินดีและยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกรอย่างยั่งยืน

นายสัตวแพทย์สมชวน รัตนมังคลานนท์ อธิบดีกรมปศุสัตว์ เป็นประธานในพิธีเปิดโครงการสัตวแพทย์พระราชทาน ในพระราชดำริ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 โดยมี นายอิสรา เจริญชาติศรี รองผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี ให้เกียรติร่วมงาน พร้อมด้วยคณะกรรมการโครงการฯ หัวหน้าส่วนราชการ คณะอาจารย์ นิสิต นักศึกษา ผู้นำท้องถิ่น และเกษตรกร เข้าร่วมพิธีฯ ณ อาคารอเนกประสงค์โรงเรียนวัดวังหิน ตำบลสุรศักดิ์ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี

นายสัตวแพทย์สมชวน รัตนมังคลานนท์ อธิบดีกรมปศุสัตว์ เผยว่า กรมปศุสัตว์ได้น้อมนำพระราชดำริในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง มาสืบสานและขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง โดยบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานและวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

เพื่อออกหน่วยบริการสัตวแพทย์เคลื่อนที่ให้แก่เกษตรกรและประชาชนในพื้นที่ห่างไกล นำองค์ความรู้ เทคโนโลยี และวิชาการสัตวแพทย์มาใช้ในการตรวจรักษา ป้องกันโรค และส่งเสริมการดูแลสุขภาพสัตว์อย่างถูกต้อง เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงบริการด้านสัตวแพทย์ได้อย่างทั่วถึง อันเป็นการสนองพระราชดำริในการบำบัดทุกข์ บำรุงสุขแก่ประชาชน

สำหรับการออกหน่วยบริการในพื้นที่อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ระหว่างวันที่ 6-7 สิงหาคม 2569 ได้ให้บริการด้านสัตวแพทย์แบบครบวงจร ประกอบด้วย การผ่าตัดทำหมันเพื่อควบคุมประชากรสัตว์ การฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าและโรคสำคัญในสัตว์ การตรวจรักษาสัตว์ป่วย การกำจัดพยาธิ ตลอดจนการถ่ายทอดองค์ความรู้และให้คำปรึกษาด้านการจัดการสุขภาพสัตว์อย่างถูกต้อง

“การดำเนินโครงการครั้งนี้ ตั้งเป้าให้บริการแก่เกษตรกรและประชาชนไม่น้อยกว่า 250 ราย และดูแลสุขภาพสัตว์ไม่น้อยกว่า 500 ตัว ความสำเร็จดังกล่าวเกิดจากความร่วมมือของบุคลากรกรมปศุสัตว์ทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ร่วมกับจังหวัดชลบุรี สถาบันการศึกษา และเครือข่ายวิชาชีพสัตวแพทย์ นำองค์ความรู้และบริการทางวิชาการไปสู่ประชาชน สนองพระราชปณิธานในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้ภาคปศุสัตว์ของประเทศอย่างยั่งยืน” อธิบดีกรมปศุสัตว์กล่าวในที่สุด ■

กรมปศุสัตว์และภาคีเครือข่าย

เผยแพร่ผลสำเร็จวิจัยจีโนมกระบือไทยปีที่ 2 สร้างจีโนมอ้างอิงกระบือปลักไทย วางรากฐานข้อมูลพันธุกรรมแห่งชาติ ต่อยอดการปรับปรุงพันธุ์อย่างแม่นยำ

กรมปศุสัตว์ ร่วมกับสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) (สวก.) และภาคีเครือข่าย ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม และสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) แถลงผลสำเร็จโครงการ “การวิจัยและพัฒนากระบือด้วยเทคโนโลยีจีโนม ปีที่ 2” ซึ่งสามารถพัฒนาโครงสร้างจีโนมอ้างอิงของกระบือปลักไทยได้สำเร็จ พร้อมจัดตั้งระบบฐานข้อมูลพันธุกรรมระดับประเทศ และสร้างองค์ความรู้สำคัญสำหรับการคัดเลือกและปรับปรุงพันธุ์กระบือไทยด้วยเทคโนโลยีจีโนม นับเป็นก้าวสำคัญของการยกระดับงานวิจัยปศุสัตว์ไทย และเป็นรากฐานในการอนุรักษ์และพัฒนาพันธุกรรมกระบือปลักไทยอย่างยั่งยืน

นายสัตวแพทย์สมชวน รัตนมังคลานนท์ อธิบดีกรมปศุสัตว์ เปิดเผยว่า ความสำเร็จของโครงการในปีที่ 2 เป็นผลจากการบูรณาการความร่วมมือระหว่างกรมปศุสัตว์ และหน่วยงานภาคีเครือข่ายด้านการวิจัย ในการนำเทคโนโลยีจีโนมมาประยุกต์ใช้กับการปรับปรุงพันธุ์กระบือปลักไทย ซึ่งเป็นสัตว์เศรษฐกิจและทรัพยากรพันธุกรรมที่มีคุณค่าของประเทศ ผลงานวิจัยครั้งนี้จะช่วยเพิ่มความแม่นยำในการคัดเลือกพันธุ์ ลดระยะเวลาการปรับปรุงพันธุ์ และเป็นฐานข้อมูลสำคัญสำหรับการอนุรักษ์พันธุกรรมกระบือไทย ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาภาคปศุสัตว์ให้ก้าวสู่การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมมากขึ้น

สำหรับผลการดำเนินงานในปีที่ 2 ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายสำคัญของโครงการ โดยสามารถสร้างจีโนมอ้างอิงของกระบือปลักไทยในระดับโครโมโซมที่มีความสมบูรณ์สูง จัดตั้งโครงสร้างการบริหารศูนย์ข้อมูลกระบือแห่งชาติ (National Buffalo Information Center : NBIC) และพัฒนาโปรแกรมจัดเก็บข้อมูลและประเมินผลพันธุกรรม (E-NBIC) เพื่อรองรับการเก็บข้อมูลพันธุกรรม พันธุ์ประวัติ และข้อมูลสุขภาพกระบือรายตัวจากทั่วประเทศ นอกจากนี้ ยังสามารถประเมินค่าพันธุกรรมของลักษณะการเจริญเติบโต จัดทำข้อมูลพ่อพันธุ์ (Sire Summary) และเตรียมข้อมูลสำหรับการพัฒนาชุดตรวจดีเอ็นเอ (SNP Chip) ที่จำเพาะต่อกระบือปลักไทย ซึ่งจะช่วยเพิ่มความแม่นยำในการคัดเลือกพันธุ์ในอนาคต

ข่าว : คณะทำงานโฆษกกรมปศุสัตว์
ภาพ : นายกิตติพรพรณ จินดามัง และนายฉัตรชัย นวลปลอด
กลุ่มเผยแพร่ฯ สำนักงานเลขานุการกรม กรมปศุสัตว์

ผลสำเร็จอีกประการหนึ่งของโครงการ คือ การสร้างฐานข้อมูลและองค์ความรู้ที่เชื่อมโยงการประเมินพันธุกรรมกับการบริหารจัดการฝูงกระบือ โดยมีการเก็บข้อมูลลักษณะประจำตัว ข้อมูลการเจริญเติบโต และข้อมูลสุขภาพอย่างเป็นระบบ รวมถึงการสร้างเครือข่ายเกษตรกรต้นแบบ เพื่อรองรับการถ่ายทอดพันธุกรรมกระบือพันธุ์ดีสู่พื้นที่ต่างๆ ของประเทศ ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการอนุรักษ์พันธุกรรมกระบือปลักไทยในระยะยาว

ด้านนางสาวปิยธิดา ธีระธรรณรงค์ เจ้าหน้าที่เชี่ยวชาญพิเศษด้านวิเคราะห์นโยบายและแผนงานวิจัยการเกษตร สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) กล่าวว่า สวก. มุ่งสนับสนุนงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง และสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อภาคการเกษตรของประเทศ โครงการนี้ถือเป็นตัวอย่างของการบูรณาการศักยภาพของหลายหน่วยงานในการสร้างองค์ความรู้และเทคโนโลยีขั้นสูงด้านพันธุศาสตร์สัตว์ ซึ่งจะเป็พื้นฐานสำคัญของการพัฒนางานวิจัยและการปรับปรุงพันธุ์กระบือไทยในอนาคต รวมถึงต่อยอดสู่การใช้ประโยชน์ในระดับประเทศได้อย่างเป็นรูปธรรม

กรมปศุสัตว์พร้อมผลักดันให้องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยนำไปใช้ประโยชน์ในภาคสนาม ทั้งด้านการประเมินพันธุกรรม การผลิตพ่อแม่พันธุ์คุณภาพ และการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่เกษตรกร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงกระบือและสร้างความมั่นคงทางพันธุกรรมของประเทศต่อไป อธิบดีกรมปศุสัตว์กล่าวในที่สุด ■

พิธีบำเพ็ญกุศลสตรมวาร (100 วัน) อุทิศถวายเป็นพระกุศลแด่สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ

เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี
กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา

นายสัตวแพทย์มนัส เทพรักษ์ รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ เข้าร่วมพิธีบำเพ็ญ
กุศลสตรมวาร (100 วัน) อุทิศถวายเป็นพระกุศลแด่สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ
เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร
มหาวัชรราชธิดา โดยมีนายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
เกษตรและสหกรณ์เป็นประธานในพิธีฯ พร้อมด้วยผู้บริหารกระทรวงเกษตร
และสหกรณ์ ผู้บริหารหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วม ณ พระวิหารหลวง วัดสุทัศนเทพวราราม
ราชวรมหาวิหาร กรุงเทพมหานคร ■

ข่าว : คุณจิราภรณ์ เกตุบุรณะ กลุ่มเผยแพร่ฯ สลก. กรมปศุสัตว์
ภาพ : นายกิตติพรณ จินดามัง

กรมปศุสัตว์

จัดพิธีบำเพ็ญกุศลในวาระครบรอบ 100 วัน (สทมวาร์) ถวายเป็นพระกุศลแด่ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา

นายสัตวแพทย์สมชวน รัตนมังคลานนท์ อธิบดีกรมปศุสัตว์ พร้อมคณะผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ จัดพิธีบำเพ็ญกุศลในวาระครบรอบ 100 วัน (สทมวาร์) แห่งการสิ้นพระชนม์ของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา เพื่อน้อมรำลึกในพระกรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ ณ ตึกอำนวยการ ชั้น 1 กรมปศุสัตว์ พญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพฯ

ในการนี้ คณะสงฆ์ จำนวน 10 รูป ประกอบพิธีบำเพ็ญกุศลสทมวาร์ จากนั้น คณะผู้บริหารกรมปศุสัตว์ถวายภัตตาหารและจุดปัจจัยไทยธรรมแด่พระสงฆ์ ทอดผ้าไตร และกรวดน้ำถวายเป็นพระกุศลแด่สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าพัชรกิติยาภา นเรนทิราเทพยวดี กรมหลวงราชสาริณีสิริพัชร มหาวัชรราชธิดา ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ นอกจากนี้ยังได้ร่วมกันตักบาตรข้าวสาร อาหารแห้งแด่พระสงฆ์อีกด้วย ■

รอร.รักไทยฯ

ร่วมติดตามคณะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงพื้นที่จังหวัดเลย

นายสัตวแพทย์รักไทย งามภักดิ์ รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ พร้อมด้วย นางสาวเยาวนิตย์ บุรีรักษา ปศุสัตว์เขต 4 นายสัตวแพทย์อภิชัย นาคิสังข์ ปศุสัตว์จังหวัดเลย และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ร่วมติดตามนายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายวัชรพล ขาวขำ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และคณะผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงพื้นที่จังหวัดเลย เพื่อติดตามการดำเนินงานด้านการเกษตร การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และรับฟังข้อเสนอแนะจากส่วนราชการ ในพื้นที่ ณ ศาลากลางจังหวัดเลย อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย

จากนั้น คณะ รมว.เกษตรฯ ได้เดินทางไปองค์การบริหารส่วนตำบล เสี้ยว อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย โดยนายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ เป็นประธาน ในพิธีเปิดงาน “เทศกาลกินเงาะเมืองเลย ของดีตำบลเสี้ยว ประจำปี พ.ศ. 2569” พร้อมพบปะประชาชนและเยี่ยมชมนิทรรศการของหน่วยงาน ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ในการนี้ กรมปศุสัตว์ โดยสำนักงานปศุสัตว์เขต 4 สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดเลย และหน่วยงานในสังกัด ร่วมจัดนิทรรศการและให้บริการด้าน ปศุสัตว์แก่ประชาชน อาทิ การผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมว การฉีดวัคซีน ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า การตรวจสุขภาพสัตว์และให้การรักษาเบื้องต้น พร้อมสนับสนุนพันธุ์ไก่ไข่ พันธุ์ไก่พื้นเมือง อาหารสัตว์ เวชภัณฑ์ และอุปกรณ์ การเลี้ยงสัตว์แก่เกษตรกร เพื่อช่วยลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงสัตว์ และสนับสนุนการประกอบอาชีพ นอกจากนี้ ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ เลยได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านพืชอาหารสัตว์ พร้อมสนับสนุนหญ้า อาหารสัตว์แก่เกษตรกร เพื่อส่งเสริมการผลิตอาหารสัตว์ในพื้นที่ ลดต้นทุน การเลี้ยงสัตว์ และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ภาคปศุสัตว์ในพื้นที่ อย่างยั่งยืน ■

กรมปศุสัตว์

ขานรับข้อสั่งการ รมว.กษ

เร่งช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ที่ประสบอุทกภัยจังหวัดน่าน พร้อมสนับสนุนเสบียงอาหารสัตว์และถุงยังชีพอย่างเร่งด่วน

กรมปศุสัตว์ขานรับนโยบาย นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เร่งเตรียมความพร้อมและสนับสนุนความช่วยเหลือประชาชนและเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ในพื้นที่จังหวัดน่าน หลังติดตามสถานการณ์น้ำในลำน้ำน่าน เขตเทศบาลเมืองน่าน พื้นที่ลุ่มต่ำ อำเภอเวียงสา และสถานการณ์การเตรียมความพร้อมด้านอุทกภัย โดยจัดส่งสิ่งของจำเป็นและเสบียงอาหารเพื่อสนับสนุนการดำรงชีวิตของประชาชนและการดูแลสัตว์ในพื้นที่ พร้อมประสานหน่วยงานในพื้นที่ติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด

นายสัตวแพทย์สมชวน รัตนมังคลานนท์ อธิบดีกรมปศุสัตว์เปิดเผยว่า กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ความสำคัญกับการติดตามสถานการณ์และเตรียมความพร้อมรับมือภัยพิบัติ โดยกรมปศุสัตว์ได้กำชับหน่วยงานในพื้นที่ให้ติดตามสถานการณ์น้ำอย่างใกล้ชิด เตรียมความพร้อมด้านเสบียงอาหารสัตว์ บุคลากร และการให้บริการด้านสุขภาพสัตว์ เพื่อให้สามารถเข้าช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์และประชาชนได้อย่างเหมาะสมและทันทั่วถึง ควบคู่กับการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การช่วยเหลือเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับการสนับสนุนความช่วยเหลือจังหวัดน่าน เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2569 กรมปศุสัตว์ได้แจกจ่ายหญ้าอาหารสัตว์พระราชทาน (หญ้าแห้ง) จำนวน 10,500 กิโลกรัม อาหาร TMR จำนวน 170 ก้อน น้ำหนักรวม 10,200 กิโลกรัม อาหารสัตว์เลี้ยงและถุงยังชีพสัตว์ รวมทั้งเสบียงอาหารบรรเทาทุกข์ อาทิ ไข่ไก่ นม UHT และของอุปโภคบริโภคที่จำเป็นเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและสนับสนุนความต้องการด้านอาหารของประชาชนในพื้นที่ประสบอุทกภัย และได้จัดเตรียมศูนย์อพยพสัตว์ สำหรับรองรับสัตว์ในสภาวะฉุกเฉิน จำนวน 51 แห่ง ครอบคลุมพื้นที่ทั่วจังหวัด

ภารกิจดังกล่าวเป็นไปตามนโยบายของนายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในการเตรียมความพร้อมและบริหารจัดการภัยพิบัติ โดยบูรณาการการทำงานของหน่วยงานในสังกัดและหน่วยงานในพื้นที่ เพื่อให้การช่วยเหลือ

ข้อมูล : ศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์
เรียบเรียงและประชาสัมพันธ์ : คณะทำงานโฆษกกรมปศุสัตว์

ประชาชนและเกษตรกรเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทัวถึงและต่อเนื่อง โดยมุ่งลดผลกระทบต่อภาคการเกษตรและปศุสัตว์ พร้อมส่งเสริมการใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีในการติดตามสถานการณ์และบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างเป็นระบบ

ทั้งนี้ กรมปศุสัตว์ขอประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ที่ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ สามารถแจ้งความเดือดร้อนหรือขอรับการช่วยเหลือได้ที่ ศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านปศุสัตว์ กองส่งเสริมและพัฒนาการปศุสัตว์ โทรศัพท์ 02-653-4444 ต่อ 3315 หรือที่สำนักงานปศุสัตว์อำเภอและสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดในพื้นที่ รวมถึงสามารถแจ้งผ่าน Application DLD 4.0 ได้ตลอด 24 ชั่วโมง ■

ข้อมูล : กองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ กรมปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดพัทลุง
เรียบเรียงและเผยแพร่โดย : กลุ่มเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการกรม กรมปศุสัตว์
ภาพ : คุณเอก นกแสง กลุ่มเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการกรม กรมปศุสัตว์

กรมปศุสัตว์

เดินหน้าโครงการสัตวแพทย์ พระราชทานฯ จังหวัดพัทลุง

บูรณาการเครือข่ายสัตวแพทย์ ดูแลสุขภาพสัตว์-ถ่ายทอดองค์ความรู้ เสริมสร้างความเข้มแข็งเกษตรกร

กรมปศุสัตว์ บูรณาการภาคีเครือข่าย เดินหน้าขับเคลื่อน “โครงการสัตวแพทย์พระราชทาน ในพระราชดำริ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง” ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง เพื่อให้บริการตรวจรักษา ผ่าตัด ทำหมัน ฉีดวัคซีนแก่ปศุสัตว์และสัตว์เลี้ยงของเกษตรกรในพื้นที่ห่างไกล พร้อมถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเลี้ยงและการดูแลสุขภาพสัตว์อย่างถูกต้อง สนองพระราชดำริในการสร้างความอยู่ดีกินดีและยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกรอย่างยั่งยืน

นายสัตวแพทย์มนัส เทพรักษ รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ เป็นประธานในพิธีเปิดโครงการฯ โดยมี นางสาวศรอนงค์ สงสมพันธ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดพัทลุง ให้เกียรติเข้าร่วมงาน พร้อมด้วยคณะกรรมการโครงการฯ หัวหน้าส่วนราชการ คณาจารย์ นิสิต นักศึกษา ผู้นำท้องถิ่น และเกษตรกรเข้าร่วมพิธี ณ สถาบันส่งเสริมการบริการวิชาการ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง ตำบลพนาสูง อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

นายสัตวแพทย์มนัส เทพรักษ รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ กล่าวว่า กรมปศุสัตว์น้อมนำพระราชดำริในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง มาสืบสานและขับเคลื่อนผ่านโครงการสัตวแพทย์พระราชทานฯ อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกษตรกรที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลและขาดโอกาสในการเข้าถึงบริการภาครัฐได้รับบริการด้านสุขภาพสัตว์อย่างทั่วถึง ทั้งการตรวจรักษาพยาบาลสัตว์ การป้องกันโรคระบาด การดูแลสุขภาพสัตว์และการให้คำแนะนำด้านการเลี้ยงสัตว์ที่ถูกต้อง โดยบูรณาการความร่วมมือระหว่างกรมปศุสัตว์ คณะสัตวแพทย์ศาสตร์ของมหาวิทยาลัยต่างๆ สมาคมและมูลนิธิด้านสัตวแพทย์ ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อร่วมกันนำองค์ความรู้ เทคโนโลยี และวิชาการด้านสัตวแพทย์ไปให้บริการแก่เกษตรกรในพื้นที่

สำหรับการดำเนินโครงการสัตวแพทย์ในพื้นที่จังหวัดพัทลุง กำหนดจัดขึ้นระหว่างวันที่ 19-21 สิงหาคม 2569 มีเป้าหมายออกหน่วยให้บริการด้านสุขภาพสัตว์ ในเขตพื้นที่อำเภอป่าพะยอม อำเภอเมืองพัทลุง และอำเภอควนขนุน โดยได้ออกหน่วยให้บริการการตรวจรักษาพยาบาลสัตว์ การฉีดวัคซีนป้องกันโรค การผ่าตัดทำหมันสุนัขและแมว กำจัดพยาธิภายในและภายนอก รวมถึงการเก็บตัวอย่างและสำรวจสถานะโรค ตลอดจนให้ความรู้และคำแนะนำแก่เกษตรกรในการเลี้ยงและดูแลสุขภาพสัตว์อย่างถูกวิธี

การดำเนินโครงการครั้งนี้ ตั้งเป้าให้บริการแก่เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ไม่น้อยกว่า 200 ราย ดูแลสุขภาพสัตว์ของเกษตรกรไม่น้อยกว่า 1,500 ตัว และส่งเสริมพัฒนาความรู้ด้านปศุสัตว์แก่เกษตรกรจำนวน 100 ราย โดยได้รับความร่วมมือจากบุคลากรของกรมปศุสัตว์ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค คณาจารย์ นิสิต นักศึกษาสัตวแพทย์ นักวิชาการจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ตลอดจนทุกภาคส่วนที่ร่วมกันนำบริการและองค์ความรู้ด้านสัตวแพทย์ไปสู่เกษตรกรในพื้นที่ที่สนองพระราชปณิธานในการดูแลความเป็นอยู่ของประชาชนและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ภาคปศุสัตว์ของประเทศอย่างยั่งยืน รองอธิบดีกรมปศุสัตว์กล่าวในที่สุด ■

ภาพ/ข่าว : ศักดิ์สิทธิ์ จริยาเลิศศักดิ์
นักวิชาการเผยแพร่ปฏิบัติการ กลุ่มเผยแพร่ฯ สลก.

พิธีเปิดงานมหกรรม สินค้าชุมชน (OTOP)

ด้านปศุสัตว์

นายพงษ์พันธ์ ธรรมมา รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ เป็นประธานในพิธีเปิดงานมหกรรมสินค้าชุมชน (OTOP) ด้านปศุสัตว์ และมอบประกาศนียบัตรแก่เกษตรกรและผู้ประกอบการที่มาร่วมจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในงาน โดยมี ดร.อำพล วรทธิธรรม ผู้อำนวยการกองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ กล่าวรายงานวัตถุประสงค์ของการจัดงานฯ และผู้แทนจากหน่วยงานภายในกรมปศุสัตว์ เข้าร่วมการเปิดงานฯ ณ อาคารรัฐประศาสนภักดี อาคาร B ชั้น 2 ศูนย์ราชการแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร

การจัดงานในครั้งนี้เป็นการประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ สร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน (OTOP) ที่ผ่านการพัฒนาภายใต้โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน (OTOP) ประเภทผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ ซึ่งมุ่งหวังให้ผลิตภัณฑ์จากเกษตรกรและผู้ประกอบการสามารถจำหน่ายได้ สร้างช่องทางการตลาดให้กับผู้ประกอบการให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายของผู้บริโภค เพื่อสร้างรายได้ที่ยั่งยืน ซึ่งงานจะจัดขึ้นในระหว่างวันที่ 24-25 สิงหาคม 2569 โดยภายในงานมีผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน สินค้าเกษตรมูลค่าสูง จากเครือข่ายกองผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์ ทั้งเนื้อ นม ไข่ และผลิตภัณฑ์แปรรูปจากหนังสัตว์ ■

กรมปศุสัตว์

**คว้า 2 รางวัลเลิศรัฐ 2569
ตอกย้ำความเป็นเลิศด้านบริหารจัดการและนวัตกรรมบริการ**

วันพฤหัสบดีที่ 10 กันยายน 2569 เวลา 10.00 น. กรมปศุสัตว์โดยสัตวแพทย์หญิง สุดารัตน์ เจือจันทร์ ผู้อำนวยการกองควบคุมอาหารและยาสัตว์ นายสมเกียรติ กรอบแก้ว หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมพิธีมอบรางวัลเลิศรัฐ ประจำปี 2569 ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ณ ห้องรอยัล จูบิลี่ บอลรูม อาคารชาเลนเจอร์ อิมแพ็ค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี โดยกรมปศุสัตว์ได้รับ 2 รางวัล ได้แก่ รางวัลคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ 4.0 ระดับก้าวหน้า (Advance) และ รางวัลบริการภาครัฐ ประเภทนวัตกรรมบริการ ระดับดี จากผลงาน “DLD Justice Online : พลิกโฉมกระบวนการเปรียบเทียบปรับ สร้างมาตรฐานอาหารสัตว์ไทยสู่สากล” ของกองควบคุมอาหารและยาสัตว์

กรมปศุสัตว์มุ่งมั่นพัฒนาระบบราชการและการให้บริการประชาชน โดยให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาระบบงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ยกย่องการให้บริการ และตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้กรมปศุสัตว์ได้รับรางวัลจาก

สำนักงาน ก.พ.ร. อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งสิ้น 80 รางวัล สะท้อนถึงความมุ่งมั่นในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ และการสร้างนวัตกรรมด้านการให้บริการ ซึ่งเป็นอีกหนึ่งความภาคภูมิใจของกรมปศุสัตว์ในการขับเคลื่อนองค์กรสู่ระบบราชการที่มีประสิทธิภาพ ทันสมัย และตอบโจทย์ประชาชน ■

ความชุกและลักษณะทางพันธุกรรมของเชื้อ *Streptococcus suis* ในสุกรในภูมิภาคเอเชีย: การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบและวิเคราะห์หือภิมาน

นฤเบศ เนินทอง อรพรรณ อาจคำภา สุภาพร วงศ์ศรีไชย

Prevalence and genetic characterization of *Streptococcus suis* in pigs in Asia: a systematic review and meta-analysis

Streptococcus suis

Streptococcus suis (S. suis) คืออะไร?

แบคทีเรียแกรมบวก รูปร่างกลมหรือรูปไข่ มักอยู่เป็นคู่หรือต่อกันเป็นสาย ไม่สร้างสปอร์

สาเหตุของโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน ทำให้เยื่อหุ้มสมองอักเสบ ติดเชื้อในกระแสเลือด สูญเสียการได้ยิน

ผู้ป่วยส่วนมากประมาณร้อยละ 90 อยู่ในภูมิภาคเอเชีย โดยเฉพาะประเทศไทย เวียดนามและจีน

พบในสุกรและหมูป่า คนติดเชื้อจากการบริโภคเนื้อสุกรดิบ หรือสัมผัสสัตว์ที่มีเชื้อโดยตรง

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความชุกและลักษณะทางพันธุกรรมของ *S. suis* โดยการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ และวิเคราะห์หือภิมาน

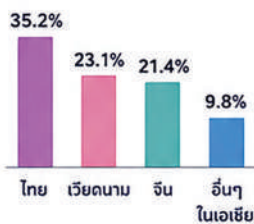
สรุปผลสำคัญ

- ระบาดมากที่สุด: ซีโรไทป์ 2
- ความชุกรวม: 12% (ช่วง: 13.2–17.8% ทั่วโลก)
- สูงสุด: 35.2% ในประเทศไทย
- ไทย เวียดนาม และจีน เป็นแหล่งรังโรคสำคัญของสายพันธุ์ซีโรไทป์ 2
- ความหลากหลายทางพันธุกรรมสูง พบยีนรุนแรง >20 ชนิด โดยเฉพาะ *mrp*, *sly*
- คีโตยาปฏิชีวนะสูง: macrolides, tetracycline, aminoglycosides
- ยีนดื้อหลัก: *ermB*, *tet(M)*, *aad(6)*, *ant(6)-Ia*, *aph(3')-IIIa*
- พบกลุ่มยีน 89K pathogenicity island (PAI) เป็นเครื่องหมายเฉพาะของสายพันธุ์ที่ระบาดรุนแรงในเอเชีย

ความชุกรวมในเอเชีย

ความชุกของซีโรไทป์ 2 ในบางประเทศ

วิธีการศึกษา (Systematic Review & Meta-analysis)

ลักษณะทางพันธุกรรมของ *S. suis* ในสุกรในเอเชีย

ยีนรุนแรงที่พบบ่อย (>20 ชนิด)

การดื้อยาปฏิชีวนะสูง

macrolides

ยีนหลัก *ermB*

tetracycline

ยีนหลัก *tet(M)*

aminoglycosides

ยีนหลัก *aad(6)*, *ant(6)-Ia*, *aph(3')-IIIa*

89K pathogenicity island (PAI)

พบกลุ่มยีน 89K PAI เป็นเครื่องหมายทางพันธุกรรมเฉพาะของสายพันธุ์ที่ระบาดรุนแรงในเอเชีย

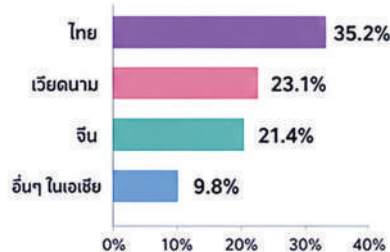

ความชุกของ *S. suis* ซีโรไทป์ 2 ในภูมิภาคเอเชีย

ความชุกรวม 12% ช่วงความชุกทั่วโลก 13.2 - 17.8%

ความชุกของซีโรไทป์ 2 ในบางประเทศ

สรุป

ความชุกของ *S. suis* ในสุกรในภูมิภาคเอเชียยังพบอยู่ในระดับที่เป็นปัญหาต่อการผลิตสุกรและปัญหาทางสาธารณสุข ข้อนี้สำคัญอย่างยิ่งต่อการกำหนดแนวทางการเฝ้าระวัง ควบคุมโรค และการใช้ยาปฏิชีวนะในอนาคต

เฝ้าระวัง

ควบคุมโรค

ใช้ยาปฏิชีวนะอย่างเหมาะสม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ข้อมูลเชิงประจักษ์เพื่อการเฝ้าระวังและควบคุมโรคในสุกร

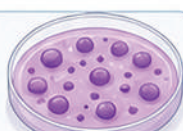
ช่วยกำหนดนโยบายการใช้ยาปฏิชีวนะอย่างเหมาะสม

เพิ่มความเข้าใจลักษณะทางพันธุกรรมของเชื้อในเอเชีย

ลดความเสี่ยงต่อสาธารณสุขจากการติดเชื้อ *S. suis* ในมนุษย์

แผนเตรียมความพร้อมในการให้ความช่วยเหลือ ผู้ประสบภัยด้านปศุสัตว์

1 ด้านการเตรียมความพร้อม (ก่อนเกิดภัย)

1.1 เสบียงสัตว์

ในพื้นที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์
31 แห่ง ครอบคลุมทุกพื้นที่
แผนผลิตเสบียงอาหารสัตว์ ปี 2569
จำนวน 5,739 ตัน
(หญ้าแห้ง 4,395 ตัน / หญ้าหมัก 429 ตัน /
พืชอาหารสัตว์สด 915 ตัน)

1.2 จัดตั้งศูนย์ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยปศุสัตว์

ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคครบทุกจังหวัด/เขต
โดยมีคณะทำงานในการให้ความช่วยเหลือผู้
ประสบภัย สามารถให้ความช่วยเหลือด้านปศุสัตว์
ได้ในพื้นที่ทุกอำเภอ
(ติดต่อได้ที่สำนักงานปศุสัตว์อำเภอในพื้นที่)

1.3 สำรองวัคซีนในการป้องกันโรคระบาดสัตว์

เช่น โรคปากและเท้าเปื่อย
โรคเฮโมรายิกเซปติกซีเมีย
โรคพิษสุนัขบ้า เป็นต้น
สามารถให้การป้องกันโรคระบาดสัตว์ที่อาจ
เกิดขึ้น เนื่องจากสัตว์มีสุขภาพอ่อนแอ หรือ
เกิดจากความเครียด เป็นต้น

1.4 สำรองเวชภัณฑ์ อาหารเสริม แร่ธาตุ วิตามิน

สำหรับบำรุงสุขภาพสัตว์
และลดความเครียด เป็นต้น

1.5 ถุงยังชีพสำหรับสัตว์ จำนวน 3,000 ถุง

ในถุง ประกอบด้วย:

- แร่ธาตุก้อน
- วิตามิน/ ยาปฏิชีวนะสัตว์ปีก
- ยาถ่ายพยาธิ
- อาหารสุนัข, แมว, สัตว์ปีก

1.6 สำรองยานพาหนะ 118 คัน

1.7 หน่วยสัตวแพทย์เคลื่อนที่

- หน่วยสัตวแพทย์เคลื่อนที่ 200 ทีม

2 ด้านการช่วยเหลือเฉพาะหน้า (ขณะเกิดภัย)

2.1 จัดหน่วยบริการเคลื่อนที่

ให้บริการด้านการดูแลสุขภาพสัตว์
ให้คำแนะนำด้านการดูแลสัตว์เบื้องต้น

2.2 สนับสนุนเสบียงสัตว์

เพื่อลดปัญหาขาดแคลน
เสบียงสัตว์ในพื้นที่ประสบภัย

2.3 กำหนดจุดอพยพสัตว์

อพยพสัตว์ไปที่ปลอดภัย

3 ด้านการเยียวยาฟื้นฟูภายหลังประสบภัย (หลังเกิดภัย)

3.1 ให้การช่วยเหลือตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรอง
ราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. 2568
ในการสัตว์ตายหรือสูญหาย

3.2 จัดหน่วยบริการในการฟื้นฟูเสริมสร้างสุขภาพ
สัตว์ โดยการสนับสนุนแร่ธาตุ อาหารเสริม
แก่สัตว์ที่ได้รับผลกระทบ

จะรู้ได้อย่างไรว่า..

สถานพยาบาลสัตว์ ที่เข้าไปใช้บริการ เป็นสถานพยาบาลสัตว์ ที่ถูกต้องตามกฎหมาย?

มีป้ายชื่อ
สถานพยาบาลสัตว์
ตามกฎหมาย

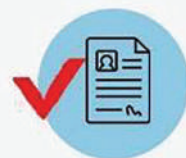
มีใบอนุญาตให้ตั้ง
สถานพยาบาลสัตว์
ที่ยังไม่หมดอายุ

มีใบอนุญาตให้ดำเนินการ
สถานพยาบาลสัตว์ ที่ยังไม่หมดอายุ

มีป้ายแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับ
ผู้ประกอบการวิชาชีพการสัตวแพทย์
ตามกฎหมาย

มีใบอนุญาตประกอบ
วิชาชีพการสัตวแพทย์
ที่ตรงกับป้ายแสดง
รายละเอียดเกี่ยวกับ
ผู้ประกอบการวิชาชีพ
การสัตวแพทย์ใน
สถานพยาบาลสัตว์

หากประชาชนอยากทราบว่าสถานพยาบาลสัตว์ที่ใช้บริการอยู่ เป็นสถานพยาบาลสัตว์
ที่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ สามารถตรวจสอบชื่อสถานพยาบาลสัตว์และ
ชื่อผู้จัดตั้ง/ผู้ดำเนินการได้ที่

1. สถานพยาบาลสัตว์ในกรุงเทพมหานคร

ติดต่อ กองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ

2. สถานพยาบาลสัตว์ในต่างจังหวัด

ติดต่อ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ในพื้นที่

กองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ (กสบ.)
กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

<https://vetservice.dld.go.th>

vetservice@dld.go.th

02 653 4444 ต่อ 4191-3

อาคารบ้านปศุสัตว์ 23

เฝ้าระวัง ป้องกัน และ **ควบคุม** โรคพิษสุนัขบ้า

ร่วมมือกันวันนี้ เพื่อคนและสัตว์ปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า

1

พบสุนัขแปลกถิ่น ดุร้าย ไล่กัดคนและสัตว์เลี้ยง

รีบแจ้ง!

แจ้งหน่วยงานในพื้นที่ทันที

ผู้นำชุมชน

กำนัน
ผู้ใหญ่บ้าน

อปท.
(องค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น)

เจ้าหน้าที่
ปศุสัตว์

2

พาสุนัขและแมว
ไปรับวัคซีนป้องกัน
โรคพิษสุนัขบ้า

ปีละ 1 ครั้ง

ในสัตว์ที่ยังไม่เคยฉีดวัคซีนมาก่อน

เข็มที่ 1

ห่างกัน
1 เดือน

เข็มที่ 2

จากนั้นฉีดแค่ปีละ 1 ครั้ง

3

หากพบสัตว์เลี้ยง
โดยสุนัขที่มีอาการผิดปกติ
กัด ทำร้าย

ต้องพาสัตว์เลี้ยง
ไปกระตุ้นวัคซีน

และรีบแจ้ง
ผู้นำชุมชน หรือ
เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ในพื้นที่

สิ่งที่ทุกคนทำได้

ฉีดวัคซีน
ให้สัตว์เลี้ยง

ดูแลสัตว์เลี้ยง
อย่างรับผิดชอบ

ร่วมมือกัน
เพื่อชุมชนปลอดภัย

โรคพิษสุนัขบ้า
ป้องกันได้
ไม่ประมาท

แนวทาง

การดูแลสัตว์เลี้ยง ในช่วงฤดูฝน

โรคที่พบบ่อยในช่วงฤดูฝน

1 โรคระบบทางเดินหายใจ

สาเหตุ

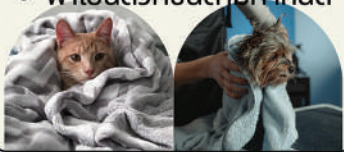
อากาศชื้น อุณหภูมิเปลี่ยนแปลง ภูมิคุ้มกันลดลง และอาจมีการติดเชื้อแทรกซ้อน

อาการ

ไอ จาม น้ำมูกไหล หายใจหอบ ซึม เบื่ออาหาร

การป้องกัน

- รักษาอุณหภูมิให้เหมาะสม
- ทำความสะอาด เช็ดตัว หรืออาบน้ำให้แห้งหลังเปียกฝน
- ทำความสะอาดที่อยู่ และของใช้อย่างสม่ำเสมอ
- พาไปฉีดวัคซีนตามกำหนด

2 โรคฉี่หนู

สาเหตุ

เชื้อแบคทีเรียจากปัสสาวะหนู หรือสัตว์ป่วย ปนเปื้อนในน้ำ ดิน หรืออาหาร

อาการ

ไข้สูง ซึม อาเจียน ท้องเสีย ตัวเหลือง หายใจลำบาก ไตวาย

การป้องกัน

- หลีกเลี่ยงการสัมผัสบริเวณน้ำขัง
- ทำความสะอาดบ้าน และบริเวณรอบๆ
- กำจัดแหล่งที่อยู่ และแหล่งอาหารของหนู
- พาไปฉีดวัคซีนตามกำหนด(สุนัข)

3 โรคติดเชื้อนำโดยแมลง

โรคพยาธิเม็ดเลือด

สาเหตุ

เห็บ หรือหมัดที่มีเชื้อเป็นพาหะนำโรค

อาการ

ไข้ ซึม ชีด โลหิตจาง อาจมีปัสสาวะสีเข้ม

โรคพยาธิหนอนหัวใจ

สาเหตุ

ยุงที่มีเชื้อเป็นพาหะนำโรค

อาการ

ไอ หายใจเหนื่อย อ่อนเพลีย

การป้องกัน

- ใช้ยาป้องกันเห็บหมัด และพยาธิหนอนหัวใจ
- พาไปตรวจสุขภาพเป็นประจำ

4 โรคผิวหนัง

สาเหตุ

ความชื้น ภูมิคุ้มกันลดลง และอาจมีการติดเชื้อแทรกซ้อน

อาการ

คัน ขนร่วง อักเสบแดง แผลถลอก มีกลิ่นแรงมากขึ้น

การป้องกัน

- ทำความสะอาด เช็ดตัว หรืออาบน้ำให้แห้งหลังเปียกฝน
- ทำความสะอาดที่อยู่ และของใช้อย่างสม่ำเสมอ
- หมั่นสังเกตอาการ และพาไปหาสัตวแพทย์

5 การถูกสัตว์ แมลงมีพิษกัด หรือต่อย

สาเหตุ

สัตว์ หรือแมลงมีพิษ เช่น งู ตะขาบ แมงป่อง ผึ้ง ต่อ หรือแตน

อาการ

ปวด บวม แดง อาเจียนอ่อนแรง หายใจลำบาก อาจเกิดอาการแพ้รุนแรง หรือช็อก

การป้องกัน

- ตรวจสอบบริเวณรอบบ้าน และกำจัดแหล่งที่หลบซ่อนของสัตว์มีพิษ
- ไม่ปล่อยให้สัตว์เลี้ยงเล่นบริเวณที่รกทึบ

ความรัก ความใส่ใจ

และการดูแลที่ดี

คือเกราะป้องกันที่ดีที่สุด

หากพบว่าสัตว์เลี้ยงมีอาการผิดปกติ
อย่ารอช้า! พาไปพบสัตวแพทย์ทันที

ด้วยความห่วงใยจาก

สำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์ กรมปศุสัตว์

การดูแล สัตว์เลี้ยงชนิดพิเศษ ในช่วงฤดูฝน

ดูแลใส่ใจ ป้องกันโรค ให้สัตว์เลี้ยงแข็งแรงตลอดฤดูฝน

ภาพรวมการดูแลในช่วงฤดูฝน

1. ควบคุมอุณหภูมิและความชื้น

- หลีกเลี่ยงความชื้นสะสมในกรง
- จัดให้มีการระบายอากาศที่ดี
- รักษาอุณหภูมิให้เหมาะสมกับสัตว์แต่ละชนิด
- เปลี่ยนวัสดุรองกรงเมื่อเปียกชื้น

2. รักษาความสะอาด

- ล้างภาชนะอาหารและน้ำทุกวัน
- กำจัดเศษอาหารที่เหลือ
- ทำความสะอาดกรงและอุปกรณ์
- พ่นยาฆ่าเชื้ออุปกรณ์เป็นประจำ

3. โภชนาการ

- ให้อาหารสดใหม่
- เก็บอาหารเม็ดในภาชนะปิดสนิท
- เปลี่ยนน้ำดื่มวันละ 1-2 ครั้ง
- เสริมวิตามิน/แร่ธาตุเมื่อจำเป็น

4. ป้องกันโรคและปรสิต

- สังเกตอาการผิดปกติทุกวัน
- ป้องกันยุง เห็บ หมัด ไร และแมลง
- แยกสัตว์ป่วยออกจากตัวอื่น
- ตรวจสอบสุขภาพประจำปี

5. ลดความเครียด

- หลีกเลี่ยงการย้ายกรงบ่อย
- จัดพื้นที่หลบซ่อน
- รักษาระยะเวลาเปิดไฟ และให้อาหารให้สม่ำเสมอ

การดูแลแยกตามกลุ่มสัตว์

1. สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมขนาดเล็ก

เช่น กระต่าย, หนูแฮมสเตอร์, ชินชิลลา, แมลงแคระ, แฮมสเตอร์

สิ่งที่ควรระวัง

โรคทางเดินหายใจ, เชื้อราผิวหนัง, แมลงที่กัด, โรคทางเดินอาหาร

การดูแล

- รองพื้นกรงให้แห้งเสมอ
- เปลี่ยนวัสดุรองกรงทันทีเมื่อเปียก
- หลีกเลี่ยงลมพัดและอากาศเย็น
- ให้หญ้าแห้งสะอาด
- ตรวจผิวหนังและขนทุกสัปดาห์

2. นกสวยงาม

เช่น นกแก้ว, คีอคาเทล, เลิฟเบิร์ด, หงส์หยก

สิ่งที่ควรระวัง

ปอดอักเสบ, เชื้อราในระบบทางเดินหายใจ, ขนเปื้อกเก็ม, ความเครียด

การดูแล

- ตั้งกรงในที่อากาศถ่ายเท ไม่อับชื้น
- ไม่ให้โดนฝนโดยตรง
- เปลี่ยนน้ำทุกวัน
- ทำความสะอาดคอนไม้และกรง
- สังเกตการหายใจและการกินอาหาร
- เพิ่มไฟกกเพื่อทำให้อบอุ่น

3. สัตว์เลื้อยคลาน

เช่น กิ้งก่าแคระ, ตุ๊กแก, จูบอลลี, อิกัวน่า

สิ่งที่ควรระวัง

อุณหภูมิลดลง, ระบบย่อยอาหารช้า, ปอดอักเสบ, เชื้อราผิวหนัง

การดูแล

- ใช้หลอดให้ความร้อน
- ตรวจสอบอุณหภูมิและความชื้นสม่ำเสมอ
- เปิดไฟ UVA/UVB ตามความเหมาะสม
- อย่าให้อยู่ในบริเวณชื้นแฉะ
- งดให้อาหารมากเกินไปเมื่ออากาศเย็น

4. เต่า

เช่น เต่าน้ำ, เต่าบก

สิ่งที่ควรระวัง

น้ำสกปรก, เชื้อราที่ผิวหนัง, ปอดอักเสบ, ขาดแสง UVA/UVB

การดูแล

- เปลี่ยนน้ำบ่อยขึ้น
- มีพื้นที่อาบแดดหรือใช้หลอด UVA/UVB
- ควบคุมคุณภาพน้ำ
- ตรวจกระดูกและผิวหนังเป็นประจำ

5. งู

สิ่งที่ควรระวัง

ความชื้นสูงเกินไป, เชื้อรา, ปอดอักเสบ, อาหารเน่าเสีย

การดูแล

- ควบคุมความชื้นให้เหมาะสม
- เปลี่ยนวัสดุรองกรงเมื่อเปียก
- ทำความสะอาดภาชนะใส่อาหาร
- สังเกตการลอกคราบและการหายใจ

6. สัตว์สะเทินน้ำสะเทินบก

เช่น กบ, ซาลาแมนเดอร์, อะซิโดฟาล

สิ่งที่ควรระวัง

เชื้อรา, คุณภาพน้ำ, แอมโมเนียสะสม, อุณหภูมิเปลี่ยนแปลง

การดูแล

- เปลี่ยนน้ำตามความเหมาะสม
- ใช้น้ำที่ผ่านการกำจัดคลอรีน
- ทำความสะอาดระบบกรอง
- หลีกเลี่ยงการจับบ่อย

7. สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมชนิดพิเศษอื่น ๆ

เช่น ชูการ์ไกลเดอร์, เฟอเรต, สกังก์เลี้ยง

สิ่งที่ควรระวัง

ภาวะเครียด, โรคทางเดินหายใจ, ปรสิตภายนอก, อาหารเน่าเสีย

การดูแล

- รักษาความอบอุ่น
- ทำความสะอาดกรงและอุปกรณ์
- ให้อาหารสดใหม่
- จัดกิจกรรมลดความเครียด

5 วิธีดูแล Exotic Pet ในฤดูฝน

- 1 ควบคุมความชื้นและอุณหภูมิ
- 2 รักษาความสะอาดสม่ำเสมอ
- 3 ให้อาหารและน้ำสะอาด
- 4 ป้องกันโรคและปรสิต
- 5 สังเกตอาการทุกวัน

! สัญญาณอันตราย

ควรรีบพาสัตว์เลี้ยงไปพบสัตวแพทย์

- ซึม ไม่ตอบสนอง กินอาหารลดลง
- เบื่ออาหารนานเกิน 24 ชั่วโมง
- พฤติกรรมเปลี่ยนไป เช่น นอนงอกลง ไม่ค่อยเล่นตามปกติ
- หายใจลำบาก มีเสียงผิดปกติ
- มีน้ำมูก น้ำตา หรือขี้ตา มากผิดปกติ
- ท้องเสีย หรืออุจจาระผิดปกติ
- มีพอง/ขน มีเชื้อรา มีแผล หรือมีตุ่มผิดปกติ

Checklist การดูแลประจำวัน

- ✓ ตรวจสอบอุณหภูมิและความชื้น
- ✓ เปลี่ยนน้ำดื่มและล้างภาชนะ
- ✓ ทำความสะอาดกรงและอุปกรณ์
- ✓ สังเกตอาการสัตว์เลี้ยง
- ✓ ให้อาหารสดใหม่
- ✓ ตรวจสอบวัสดุรองกรง

ด้วยความห่วงใยจากสำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์

ขอเชิญชมรายการ
“เจาะลึก ครอบครัวปศุสัตว์”

วันศุกร์ที่ 31 กรกฎาคม 2569
เวลา 10.00 น.

ผ่านช่องทาง
Facebook : กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โดยการ **LIVE STREAMING**

จัดทำโดย กลุ่มเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการกรม กรมปศุสัตว์

DLD E-Feed

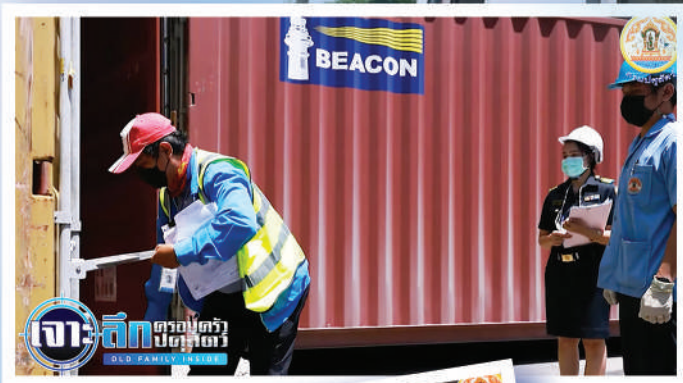
ระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์
ด้านอาหารสัตว์และวัตถุดิบด้านการปศุสัตว์

LIVE

STREAMING

กองควบคุมอาหารและยาสัตว์
Division of Animal Feed and Veterinary Products Control

แจ้งปิดให้บริการระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์ด้านอาหารสัตว์และวัตถุอันตรายด้านการปศุสัตว์ (DLD e-Feed) เป็นการชั่วคราว

แจ้งปิดให้บริการระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์ด้านอาหารสัตว์และวัตถุอันตรายด้านการปศุสัตว์ (DLD e-Feed) เป็นการชั่วคราว [จากเว็บไซต์](#)

กรมปศุสัตว์

Department Of Livestock Development

เข้าใช้งานระบบ

กรอกแบบฟอร์มเพื่อเข้าใช้งานระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์ด้านอาหารสัตว์และวัตถุอันตรายด้านการปศุสัตว์ [จากเว็บไซต์](#)

Username

Password

เข้าสู่ระบบ

ลืมรหัสผ่าน

ลงทะเบียนใหม่

อาหารสัตว์

วัตถุอันตรายด้านการปศุสัตว์

รับรองโรงงาน

GMP

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ วันจันทร์ที่ 21 กันยายน 2569

สามารถกลับเข้าใช้งานระบบได้ตามปกติตั้งแต่วันที่ 5 ตุลาคม 2569 เวลา 12.00 น. เป็นต้นไป

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิด การประชุมวิชาการวัคซีนแห่งชาติ ครั้งที่ 12

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดการประชุมวิชาการวัคซีนแห่งชาติ ครั้งที่ 12 ภายใต้แนวคิด “ก้าวใหม่ของวัคซีน สู่ผลลัพธ์ที่แท้จริงในโลกยุคเปลี่ยนผ่าน” เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านวัคซีนของประเทศไทยและเป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทั้งในระดับบุคคลและระดับหน่วยงาน รวมถึงเป็นเวทีแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างผู้เชี่ยวชาญทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย พัฒนาการผลิต การควบคุมคุณภาพ การกำกับดูแล และการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค จัดขึ้นโดยสถาบันวัคซีนแห่งชาติ ระหว่างวันที่ 14-16 กันยายน 2569 ณ โรงแรมอควิน แกรนด์ คอนเวนชั่น เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร ในการนี้ นายสัตวแพทย์อุดม เจือจันทร์ รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ พร้อมด้วยนายสัตวแพทย์จาตุรนต์ พลราช ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีชีวภัณฑ์สัตว์และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเฝ้าฯ รับเสด็จ

โอกาสนี้ทรงพระราชทานรางวัลผู้ทำคุณประโยชน์ด้านวัคซีน ประเภทการพัฒนา นโยบายองค์ความรู้ การบริหารจัดการและการบริการด้านวัคซีน ประเภทการวิจัย พัฒนาวัคซีนที่นำไปสู่การผลิต และพระราชทานประกาศนียบัตรรางวัลการนำเสนอผลงานภาคบรรยายดีเด่น พร้อมทอดพระเนตรนิทรรศการของสถาบันวัคซีนแห่งชาติ และจากหน่วยงานเครือข่าย โดยเนื้อหามุ่งเน้นไปที่การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านวัคซีนที่ทันสมัย รวมถึงการบริหารจัดการระบบสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค แม้ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่พบการระบาดของโรคอุบัติใหม่ แต่จากสถานการณ์โรคติดต่ออุบัติใหม่ในต่างประเทศ กรมปศุสัตว์จึงต้องยกระดับมาตรการเฝ้าระวังอย่างเข้มงวด พร้อมเร่งวิจัยและพัฒนาวัคซีนให้พร้อมใช้งานทันท่วงที เพื่อป้องกันและสร้างความเข้มแข็งให้ระบบการควบคุมโรคในปศุสัตว์ของประเทศไทย ■

ไข่ไก่ สุพรรณหงส์

Premium Thai Golden Eggs

